

ROMÁN

JAROSLAVA ČERNÁ

VALDŠTEJN

ZKAMENĚLÉ SRDCE V MOCI ĎÁBLA

edice
KIO KAN

Copyright © Jaroslava Černá, 2019

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Jaroslava Černá, 2019

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2019

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-060-3

ÚVODEM K ATMOSFÉŘE VALDŠTEJNOVY DOBY

Život Albrechta Václava Eusebia z Valdštejna byl ovlivněn válkou, kterou vedli Habsburkové a jejich katoličtí spojenci v Německu a ve Španělsku proti německým protestantským knížatům, Švédům, Nizozemí a Francii. Byla to válka o víru a o nadvládu nad Evropou, ale i o další existenci habsburské monarchie. Tím, že Valdštejn vstoupil do průběhu této války, vstoupil i do dějin Evropy a Českých zemí, ovlivnil průběh bojů a naopak válečný konflikt znamenal jeho osobní život.

Na téma třicetileté války a Valdštejnova vlivu byly napsány desítky knih, úvah a historických pojednání. Měla jsem tudíž dostatek podkladů pro to, abych se zaměřila na osobnost a život muže, který dodnes vzbuzuje mezi historiky dohady a vyvolává spousty otázek v souvislosti se zradou císaře Ferdinanda II.

Neposuzuji a nerozebírám příčiny, průběh a důsledky třicetileté války, ale zaměřuji se na život šlechtice, jeho trápení, utrpení a pohnutky, které ho vedly k často nepochopitelnému jednání, rozporuplným činům a nakonec vyvrcholily chebskou vraždou.

MOTTO

*Císař Rudolf II. nikdy nepřestal hledat kámen mudrců.
Mnozí toužili vlastnit kámen lásky.*

*Já, vévoda Valdštejn, jsem výměnou za vlastní srdce,
moudrost a lásku získal kámen moci a slávy.*

PROLOG

CHEB, 25. ÚNOR ROKU 1634

„Nevzdám se, nikdy se nevzdám!“ Frýdlantský vévoda Albrecht z Valdštejna hluboce a bolestně povzdechl. „To já jsem vždy stál v čele vojska, mé rozkazy byly svaté a nestoupím pochybovačům a zrádcům. I kdybych se už nedokázal postavit na nohy, má mysl je čistá a bystrá,“ ujišťoval se nahlas, protože se nechtěl smířit s nemocí, která pomalu šířala a ničila jeho pohublé tělo.

„Ať se ihned dostaví důstojníci Ilov, Trčka a Kinský!“ přikázal tvrdě a mávnutím ruky poslal setníka vykonat rozkaz.

„Tak časně zrána?“ brblal mladík, protože tušil, v jakém stavu vévodovy oddané velitele zastihne. Jestli tak jako vždycky do noci popíjeli, nebudou nadšení. No nic, alespoň bude náš velitel císařských armád mít dostatek času postavit se na nohy a ustrojít se tak, jak je u něho zvykem.

Mladý muž se mýlil pouze v jednom. Stejně jako vévoda Valdštejn i on dobře věděl, že už dlouho před tím, než dorazili do Chebu, byl jeho pán sesazen, ale velení se nikdy nevzdal. Generál se přece jenom tak nesmíří s tím, že většina jeho důstojnického sboru navzdory všem přísahám věrnosti stojí na straně císaře. To ovšem nebyla starost pouhého sluhy, on pořád ještě musel plnit rozkazy svého velitele.

* * *

„Prokletý kostižer!“ zasyčel vévoda, když se opatrně pokoušel postavit na nohy a bolest ho srazila zpět na lože. Zhluboka dýchal a věřil, že neduhy těla překoná. Vždyť už ho trápi tak dlouho, a stejně se vždy dokázal hrdě postavit všem nemocem, které jeho lékaři léčili, jak mohli. Dokonce i držel příkázanou dietu, když mu dna způsobovala nesnesitelné ostré bolesti v nohou. Proklínal den, kdy se kdysi v Uhrách nakazil syfilidou, protože právě ta nákaza možná byla počátkem všech jeho neduhů a on si to až teď dokázal přiznat.

Cítil, jak je uherskou nemocí prolezlý skrz naskrz, jak mu šíříá kosti i tělo, ale nechtěl si dávat za vinu, že zabila i jeho dítě, syna s druhou manželkou Isabelou. „Překonal jsem tolik překážek, závist, zradu, smrt mé milované Lukrecie, překonám i bolesti a nemoci. Dokud dýchám, nenechám se porazit císařovou nedůvěrou a zradou těch, kteří jako krysy opouští potápějící se loď. Moje loď se ještě nepotápí! Ještě mám své věrné a dost vůle, abych překonal neposlušné tělo!“

O HODINU POZDĚJI

Pouze zrychlený dech mohl třem Valdštejnovým věrným prozradit, kolik námahy ho stojí vstát z lože a soustředit se na všechna složitá jednání.

Všichni tři velitelé, Ilov, Trčka i Kinský, si byli vědomi ohrožení své vlastní existence. Pokud padne jejich generál vévoda Valdštejn, padnou i oni. Nic je nezachrání. Neměli na vybranou. Spojenectví a podpora v minulosti tak úspěšného generála byla jejich jedinou šancí na přežití.

Co udělat? Zachovat se navzdory přísahám věrnosti stejně podle jako zrádné krysy, na to už bylo pozdě.

„Musíme upevnit pozice nejen zde v Chebu, ale hlavně využít čas k jednání s váhajícími císařskými generály

a znova je přinutit k poslušnosti přísahou a sliby věrnosti. Copak nemají vojenskou čest?“ hřímal vévoda Valdštejn.

Kinský při pohledu na svého vždy sebevědomého velitele přimhouřil oči. Je ten lesk a zápal v očích opravdu z odhodlání zvítězit, nebo ho spaluje ničivá horečka? A jak moc si musel nařasit kabátec do koženého opasku obepínajícího vyhublá bedra. I úzké nohavice jsou mu volné, úplně se nám ztrácí před očima. Kde jen se bere ta nezlomná vůle, že ji ani ničivá nemoc a utrpení nenahodá?

Kinského z chmurných myšlenek vyrušilo vévodovo hřímání. „Nikdy neustoupím, nikdy ani nepomyslím na rezignaci!

Teď se ale potřebuji znovu ujistit o věrnosti svých tří plukovníků. Vy všichni dobře víte, o koho jde. Butler, Gordon a Leslie už několikrát zradili, jejich přísahy jsou pouhá slova a vlastní prospěch je pro ně důležitější než poslušnost a věrnost svému veliteli. A především potřebuji ovládat jejich jednotky, protože tvoří podstatnou část mého vojska. Ty tři musíme získat na svoji stranu, alespoň prozatím.“ Vévoda ztišil hlas a zahleděl se na Ilova. „Ty, příteli, ty ses v jednání se zrádnými plukovníky v minulosti nejvíce osvědčil, spoléhám tedy na tvé schopnosti, že dokážeš váhající přesvědčit v náš prospěch.“

„Začnu jednat ihned,“ ujistil vévodu Valdštejna oddaný velitel Ilov, když se po krátké poradě rozcházel.

PO DEŠÁTÉ HODINĚ DOPOLEDNE

„Nepředbíhejme událostem, necháme Ilova, ať se vyjádří,“ komentoval pozvání na schůzku Butler, jeden z plukovníků, kteří navzdory všem slibům a minulým přísahám věrnosti Valdštejnovi dávno přešli na stranu císaře Ferdinanda.

Druzí dva důstojníci Gordon a Leslie se pouze snažili, aby výrazem tváří nedali najevo nechuť k rozkazu, kterým je Ilov povolal na schůzku do domu vdovy Bruschové na chebském náměstí.

„Povolal jsem vás na rozkaz generála Valdštejna,“ začal Ilov promlouvat ke třem plukovníkům. „Vy všichni dobře víte, že je zvykem habsburského domu odměňovat věrné služebníky pozlacenými kříži, krásnými kordy nebo krotkým koněm. Když však Vídeň někomu dá panství nebo knížectví, je to znamení, že obdarovaný nebude dlouho žít, protože ho pak Habsburkové dají otrávit nebo mu setnou hlavu. Copak nevidíte, co se stalo našemu schopnému a oddanému generálu Valdštejnovi? Jak se mu císař odměňuje za věrné služby a za to, že se mu staral o blaho armády, vždy připravený bojovat za svého panovníka?“

A vám třem, pokud váháte, nabízí náš generál, že vám zaplatí všechno, co vám dluží císař. Pokud budete stát při něm, nebudete poslouchat císařské rozkazy a složíte mu přísahu věrnosti, obdaří vás statky a ještě vyššími hodnostmi ve vojsku.“ Ilov pátral pohledem ve tvářích tří důstojníků, které potřeboval získat na svoji stranu. Váhání bylo zřejmé.

„Vévoda vás potřebuje!“ vykřikl náhle. „Copak nevíte, že saská vojska se blíží k městu a potřebujeme se proti nepříteli spojit?“

Leslie se v duchu rozesmál a měl co dělat, aby ovládl pohrdlivé ušklíbnutí. Pochopil, že jsou tlačeni k přísaze věrnosti všemi možnými, i smyšlenými, důvody. Postavení Valdštejna i jeho oblíbených generálů je bezvýchodné a je čas začít jednat ve vlastním zájmu, prolétlo mu hlavou.

„Dej nám trochu času, ať si o situaci sami promluvíme, vždyť my se věrnosti našemu veliteli nezříkáme. Ale co když se Valdštejn s císařem opět domluví a spojí se s ním? Pak jsou všechny přísahy zbytečné,“ promluvil nahlas

s rozvahou, povzbuzován horlivým příkyvováním svých spojenců Gordona a Butlera.

„Nevídím možnost, jak by se mohl císař s Valdštejnem dohodnout. Sejdeme se raději ještě u oběda, protože náš vévoda vaši odpověď očekává během několika hodin!“ Ilovova odpověď zněla kategoricky a výhrůžně. Více už neměl co dodat a během chvíle osaměl. Krátká schůzka rychle skončila a posezení u dobrého společného oběda začne za chvíli.

„Pošetilí, zrádní plukovníci!“ vykřikoval Ilov do ticha místnosti. „Dobře vědí, že přísaha věrnosti má podle vojenských pravidel cenu života a cti. Kdyby ti tři byli ochotní sloužit Valdštejnovi i proti císaři, neváhali by, a nehledali by výmluvy, aby se přísaze vyhnuli. Je to jisté! Ti tři jsou připraveni zradit!“ Ilov zprudka praštil zařatou pěstí do dřevěného stolu, u kterého ještě před chvílí rokoval s třemi plukovníky. Nemám ale jinou možnost, než jim slíbit, co budou chtít, a poslušnost vnutit po dobrém, uvědomil si. Potřebujeme je! Situace je kritická. Potřebujeme jejich vojsko. Představa, že by tři plukovníci Butler, Gordon a Leslie vsedli na koně a v čele svých jednotek utekli k císařským vojskům, naplnila Ilova panikou. „Musíme je přesvědčit! Musíme přísahu vnutit!“

VE STEJNÉM ČASE NA JINÉM MÍSTĚ

„Pánové, situace je vážnější, než se nám zdálo minulou noc po vypitých pohárech vína.“ Plukovník Gordon hovořil příškrčeným hlasem a tvářil se vážně. I ve výrazu tváří jeho společníků Butlera a Leslieho byly jasně čitelné obavy.

„Valdštejnova situace je beznadějná,“ pronesl rozhodně, ale tiše Leslie, aby ho nikdo v krčmě nezaslechl, protože vévoda měl špehy všude. „Vynucuje si další přísahu věrnosti, takže ho jistě napadlo nebo se k němu doneslo, že je na císařův příkaz odsouzen k likvidaci.“

„Nedojde mu, jak jsme se rozhodli, nenapadne ho, že se staneme vykonavateli jeho poprav, vždyť svůj nesouhlas nedáváme otevřeně najevo a přísahu věrnosti jsme přímo neodmítli. Jen jsme požádali o čas na rozmyšlenou a to je pochopitelné. Takových přísah už bylo...“ navázal na Leslieho Gordon. „A navíc – my sami bychom se mohli stát obětmi násilností Valdštejnových věrných, kdybychom dali nesouhlas s jeho jednáním otevřeně najevo.“

„Vězíme po krk v nepříjemné situaci,“ začal Butler rozvážně. „Dobrá. Situace je to sice svízelná, ale není neřešitelná. Vévoda je nejistý. Ví, jak o něm císař rozhodl, ale neví, kdo rozsudek smrti vykoná. O nás pochybuje, proto vynucuje přísahu věrnosti. Jenže už vlastně nemá k dispozici schopné lidi ani peníze. Zato my jsme velitelé! To my ovládáme přímými rozkazy vojáky a proti sobě máme bezmocného nemocného muže a stejně bezmocné generály.“ Butler se odmlčel, pak se hrudí opřel o desku stolu, a když k němu jeho dva společníci sklonili hlavy, naléhavě šeptal: „V noci jsme v opilosti spřádali plány na Valdštejnovu likvidaci. Ze zábavy? Z fantazie?“ ptal se spíše sám sebe. „Ale dnes, pánové, dnes se tyto fantazie zdají zcela reálné. Musíme ale jednat rychle, protože já sice Ilovovým výhrůžkám a řečem o nepřátelském vojsku před městem nevěřím, jenže nemůžeme vyloučit, že vévoda uprchne ze země.“

„Konečně jste, pánové, pochopili můj původní plán!“ zajásal tiše Leslie. „Zajetí vévody a jeho uvěznění dávno ztratilo smysl. Existuje pouze jediné řešení.“ Leslie chvíli těkal očima po svých společnících.

„Vražda?“ nejistě a téměř šeptem položil Butler jasnou otázku.

„Pokud tak budeme říkat císařovu rozkazu, pak tedy vražda,“ pokrčil Leslie rameny. „Ferdinand sám ho nazval zrádcem a odsoudil k popravě. A my se staneme vykonavateli, protože není jiné cesty, abychom na to my sami nedoplatili vlastními životy, a především aby on před spravedlností neuprchl.“

„A neměl by proběhnout vojenský soud?“ zapochyboval ještě Butler.

„Ne!“ vyjelo z Leslieho. „Na to je pozdě. Můj původní plán je nejlepší a pro všechny, hlavně pro nás, nejbezpečnější. Není jiná možnost.“ Plukovník Leslie se na chvíli odmlčel, opatrně se rozhlédl kolem a pak tlumeně, ale tvrdě pronesl: „Vévoda Valdštejn a jeho tři věrní plukovníci Ilov, Trčka a Kinský musí být co nejdříve zavražděni!“

BYT VELITELE TRČKY, HODINA PO POLEDNI

„Zatím nedokážu pozřít jediné sousto,“ zachrptěl Trčka, když společně s Ilovem a Kinským zasedli k prostřenému stolu.

„Slíbili, že přijdou, tak snad dodrží slovo a...“ Než Ilov dokončil větu, byl ohlášen příchod Gordona.

„Pánové,“ srazil plukovník paty. „V návalu náhlých povinností se Butler a Leslie nemohou k obědu dostavit, ale posezení u dobrého jídla a pití si vynahradíme dnes večer, co říkáte?“ Snažil se o dobromyslný tón. „Jak víte, jsem dočasně domácím pánem na chebském hradě. Zvu vás proto všechny i s vévodovým vojenským kancléřem ke

mně na hrad na večeri. Víím, že vévoda na tom není dobře a svůj dům neopustí, ale my posedíme a u dobrého vína jistě najdeme společnou řeč, která je často příjemnější než striktní plnění rozkazů.“

„Pane plukovníku, pozvání s potěšením přijímáme a rádi se ke společnému posezení dostavíme.“ Kinský neskrýval nadšení a jeho dva společníci spokojeně přikyvovali.

„Myslím, že máme vyhráno,“ radoval se Kinský. „Vždyť i v minulosti se mnoho sporů mezi veliteli vyřešilo nad bohatým stolem. Pozvání na hrad je důkazem, že se nespolehliví plukovníci zamysleli a jistě projeví solidaritu se svým generálem Valdštejnem.“

Plukovník Gordon se na mírně klusajícím koni vracel na hrad. Mohl by na sebe být hrdý, připravený plán se zatím dařil, ale on se neusmíval. Naopak. Hluboká vráska mezi obočím svědčila o nebyvalém soustředění. Nic nesmíme podcenit, ti tři nesmí nic tušit, všechno se musí do podrobností promyslet.

Po vraždách nesmí ve městě vypuknout zmatky, situace musí být pod kontrolou, aby nedošlo k nedorozuměním a vzpoury Valdštejnových věrných se neobrátily proti nám.

Pravda, první úvaha, že by naši vojáci přepadli Valdštejna, Trčku, Ilova a Kinského v jejich bytech a uškrtili je, byla příliš riskantní. Nejlepším řešením je dostat je na jedno místo a tam provést náš plán. A pánové na hrad přijdou, přece si nenechají jako správní důstojníci utéct bohatou večerí a pitku, na jakou jsou zvyklí.

Teď už zbývá pouze vybrat ty správné muže na naší straně, kteří nebudou váhat použít zbraň.

„Lepší než vraždit na rozkaz je vraždit za peníze.“ Gordon se konečně pousmál a hned přemýšlel, koho a kolika penězi podplatí, aby nebylo nutné váhat, ale pouze bezohledně splnit neobvyklý rozkaz.

NA CHEBSKÉM HRADĚ

„Přijdou!“ vykřikl Gordon ještě mezi dveřmi do komnaty, kde na jeho příchod netrpělivě čekali další dva společníci. „Jsou nejistí a společné posezení si nenechají ujít. Musíme rychle jednat a všechno připravit!“

„Pánové, k přípravě posledního krvavého banketu tří plukovníků nám zbývá velmi málo času.“ Leslie se konečně posadil, rozvalil se na židli a chvíli horečnatě přemýšlel. „Musíme vybrat oddané, věrné a úplatné muže, kteří bez zaváhání provedou náš plán.“

„Mám takové muže ve vlastním pluku,“ hlásil se o slovo okamžitě Butler. „Podplukovník Geraldin, kapitán Deveroux, to jsou naši lidé.“ Pak jmenoval ještě další kapitány, které zasvětil do plánu, který už nikdo nechtěl nazvat riskantním.

„A budeme potřebovat asi dvě stě vojáků,“ přemýšlel Leslie.

„Navrhuji jednu kompanii mých dragounů a jednu pěší kompanii,“ hned věděl Butler. „Těm bude stačit k výjimečné službě odměna ve výši jednoho měsíčního žoldu.“

„A pro úspěch akce je nutné, aby po příchodu mužů na banket byl hrad uzavřen a nikdo nemohl uniknout,“ pokračoval Butler ve svých úvahách. „Dále musíme zabránit možným zmatkům ve městě a šarvátkám mezi vojáky. Do vnějšího okruhu stráží nastoupí naše posila a bude držet v šachu vojáky Trčkova pluku. Ve vnitřním hradě se v prů-

běhu večera vymění stráž za naše muže. Prostor hradu musíme mít bezpodmínečně pod vlastní kontrolou alespoň třiceti dragounů. Ti, kteří budou pověřeni samotným činem, dostanou k dispozici každý po šesti mužích.“

„Přidělím jim místnosti poblíž hodovní síně,“ přikývl Gordon s očima planoucíma rozrušením. „Tam vyčkají rozkazu k provedení našeho plánu.“

„Pánové,“ Butler se zvedl od stolu, „šíp byl vystřelen a dráhu jeho letu ani cíl už nic nemůže změnit.“

„Sejdeme se tedy večer u společného banketu,“ zabručel Gordon. Dá-li Bůh, ti tři, Ilov, Trčka a Kinský, své poháry už nedopijí. Pak zbude pouze jediné. Vykonat na císařův příkaz rozsudek smrti nad zrádným frýdlantským vévodou.

Kočár s Valdštejnovými oddanými veliteli projel branou chebského hradu. Kopyta koní zazvonila o kamenné dláždění, brána za ním zaskřípěla a pak byla pevně zavřena.

Jemné kapky chladného deště zachytily krempy klobouků a ani bělost nažehlených límců za tu chvíli, kdy pánové přešli k dokořán otevřeným dveřím do obytné části hradu, neutrpěla vlhkostí. Snad pouze na nádvoří některý ze vzácných hostů mírně uklouzl, když namrzající jemný déšť pokryl už tak kluzký povrch sešlapaných kamenů v dláždění.

Nikdo ze tří plukovníků neměl sebemenší pochybnosti, že je čeká příjemný večer, bohatá tabule a ta nejlepší vína. Vždyť je bude hostit sám velitel hradu.

„Příjemné přivítání, všechno se zdá v pořádku,“ poznamenal Kinský, když jim seřazená stráž vzdávala patřičnou úctu a hostitel se mohl ve své srdečnosti málem zlomit v pase. V té chvíli nikoho z těch tří nenapadlo přemýšlet nad přehnanou zdvořilostí hradního pána, ani když je jed-

noho po druhém uváděl na jejich místa v hodovním sále. Naopak. Trčka, Ilov i Kinský se cítili pozorností polichoceni a žasli nad slavnostně prostřenou tabulí.

Bez sebemenšího podezření netrpělivě odložili klobouky i zbraně. Zástup číšníků už přinášel kouřící mísy s pečin-kami a několik druhů omáček.

Důstojníci se po prvním připitku uvolnili, protože banket začal velmi příjemně lahodným pohárem rudého vína a vy-padalo to, že po mnoha tísnivých dnech je dnešní večer jako stvořený k nezapomenutelné důstojnické hostině a pitce.

Přibližně po hodině mírný déšť za okny hodovního sálu ustal, a i když nálada všech zúčastněných se zdála být velmi srdečná, nervozita skrytých najatých vrahů ve vedlejších místnostech stoupala. Stráže byly vyměněny a sloužící z panské kuchyně a předsíní nechal podplukovník Geraldin raději zavřít do kuchyně pro služebnictvo a pod hroz-bou smrti jim nařídil absolutní poslušnost a klid.

Leslie sledoval uvolněné Valdštejnovy velitele jako os-tříž, přestože se navenek snažil chovat stejně jako oni. Předstíral opilost, zapojoval se do hovoru o vévodových schopnostech, dával najevo lítost v souvislosti s jeho zdra-vím a dokonce i litoval, že nemohou v tak družné zábavě posedět všichni společně.

„Tak na zdraví našeho vévody!“ Zvedl vysoko číši a ne-chal Kinského, Ilova i Trčku, aby poháry naplněné po okraj vypili na jeden zátah až do dna. Pak pokynul číšní-kovi, aby hostům znovu dolil, a sám se potácivým krokem z místnosti vytratil.

„Zvedněte padací most a zamkněte bránu!“ vydal první příkaz veliteli stráží. V hlase měl jistotu, v očích odhod-lání. „Klíče mi ihned přineste!“

Na pravé straně krátké chodby se pomalu otevřely dveře. „Už své muže neudržím, čekáme na příkaz příliš dlouho,“ cedil mezi zuby podplukovník Geraldin pověřený prove-

dením popravu. Nervozita na něm byla znát na první pohled. Zarudlá tvář pokrytá vrstvou chladného potu svědčila o netrpělivosti, možná toužil mít vykonání nepříjemného rozkazu už za sebou.

„Tasíte zbraně hned, jak vydám pokyn!“ zasyčel Leslie. „Připravte se za dveřmi do hodovního sálu.“ A pak, jako kdyby i jemu někdo vydal rozkaz, nasadil opilecký výraz, uvolněný úsměv a vstoupil mezi dobře se bavící a nic netušící velitele. Záměrně ale za sebou zapomněl zavřít dveře a doufal, že si nikdo ničeho nevšimne. Jak by mohl, když hradní pán Gordon posadil své hosty zády ke vstupu do místnosti a zdálo se, že si plukovníci s naplněnými břichy snad ani nevšimli, že na krátkou chvíli odešel.

Za výbuchu hlasitého smíchu po oplzlém vtípku, který Leslie sotva vnímal, se mezi dveřmi objevil Geraldin, za ním jeho dragouni. Nezbyl už ale ani okamžik na zaváhání, protože útočníci mávali nad hlavami tasenými zbraněmi.

„Ať žije Ferdinand!“ vykřikl Leslie na poslední chvíli, v okamžiku, kdy se zvedal od stolu. To byl snad už i zbytečný signál k útoku, ale zároveň i heslo, na které se do místnosti vříteli další dragouni, vedení Deverouxem.

Tři Valdštejnovi velitelé Trčka, Ilov a Kinský se sotva dokázali vzpamatovat z leknutí. Překvapení bylo nečekané a dokonalé.

Kinský pochopil, že jim jde o život, a pokusil se postavit na nohy, vzápětí se však pod zásahy kordem zhroutil na desku stolu. Řinčení nádobí na krátký okamžik útočnický zarazilo, ale zastavit vraždění nemohlo.

Ilov a Trčka v okamžiku vystřízlivěli, zmocnili se svých kordů a pokusili se alespoň bránit.

Ilov věděl, že bojuje o vlastní život, a bránil se jako lev.

„Proklatě!“ zařval Leslie, když ho Ilov poranil na ruce. Rozzuřený a zdívocelý stejně jako ostatní útočníci se vrhl na Ilova a společně ho ubodali.

Trčka se statečně probíjel ke dveřím místnosti.

„Nemáš šanci!“ řval na něj Deveroux a vzápětí zasadil smrtelnou ránu jeho sluhovi, který mu jakožto jedinému z napadených přispěchal na pomoc z kuchyně. Ten se zhroutil útočníkům pod nohy a poskytl tak svému pánovi prostor pro únik.

Trčka se v agonii probil do chodby a utíkal k bráně. Nebylo pochyb, šlo mu o holý život a nebylo jiné cesty než před rozzuřenou přesilou uniknout.

Bránu dávno střežil další z podplacených Butlerových kapitánů.

„Heslo!“ vykřikl na zkrvaveného Trčku, protože si ve tmě a zmatku nebyl jistý tím, koho má před sebou.

„Svatý Jakub!“ vylétlo z Trčky, aniž tušil, že si vyřčením hesla, které dávno neplatilo, podepsal vlastní rozsudek smrti. Obklopily ho strážce s tasenými zbraněmi. Pokusil se pokleknout a žádat o milost, tváří v tvář smrti byl připraven slíbit cokoli, nechtělo se mu zemřít, ale zahlédl pouze výsměch na tvářích vojáků, kteří ho srazili mušketami k zemi, a velící kapitán mu sám zasadil smrtelnou ránu kordem.

„Odbila desátá hodina!“ oznamoval sytým hlasem ponocný na chebském náměstí, aniž by se podivil neobvyklému hluku a výkřikům z hloučků vojáků i obyvatel města, hlavně mužů, vracejících se do svých domovů z krčem. „Vojáci mají vždy důvod k pitkám, když zrovna nenasazují životy v boji,“ zabručel nespokojeně a vydal se na další část své noční cesty.

Prošel kolem Pachelbelovského domu, kde klid udržovala vojenská hlídka a navíc dva strážníci najatí městem. Ponocný, stejně jako každý, kdo bydlel na náměstí nebo v přílehlých uličkách, dobře věděl, proč je právě tento ho-

nosný dům tak bedlivě střežen. Již několik dní zde byl ubytovaný sám generalissimus císařského vojska frýdlantský vévoda Valdštejn.

Ponocný prošel kolem, aniž by tušil, co se děje za zdmi domu. Vzdálený hluk z náměstí nechal lhostejně za sebou. Skupina vojáků spěchající z hradu v čele s Butlerem a dvěma najatými důstojníky se mu našťestí vyhnula.

Stejně jako chebský ponocný málokdo ve městě tušil, že nejvyšší velitel vojska už je dlouho v nemilosti u samotného císaře, dokonce byl za zradu odsouzen k smrti, a že právě dnešní noci se právě ti, kteří ho zradili, rozhodli vykonat konečný rozsudek.

Tři Valdštejnovi nejvěrnější velitelé Ilov, Trčka a Kinský už byli zavražděni a vrazi potřísnění jejich krví.

„Jak snadno se náš plán daří!“ pronesl Gordon udiveně na nádvoří hradu nad ostatky tří ubitých důstojníků, a vůbec mu nevadilo, že najatí vojáci přímo před jejich očima okrádají mrtvé o jejich cennosti. „Přemýšlejme! Rychle a s rozumem!“ napomenul sám sebe i své dva kumpány Leslie. „Zbývá Valdštejn.“

„Není čas na přemýšlení!“ vzpamatoval se první Butler. „Celou akci si беру na starost. Moji dva velitelé se osvědčili, společně vše dokončíme.“ Otočil se ke svým podřízeným. Geraldin i Deveroux netrpělivě čekali na nové rozkazy. Věděli, co bude následovat, byli zvyklí zabíjet. A vykonat rozsudek smrti na samotném Valdštejnovi, zrádci a bezohledném muži toužícím po majetku, moci a slávě? Kdo by odolal?

„Následujte mě!“ vykřikl Butler a v čele tlupy dragounů rychle vyrazili na náměstí, k Pachelbelovskému domu.

„Já si беру na starost pořádek ve městě,“ rozhodl Leslie a vyšvihl se na koně. „Nevíme, k čemu dojde u Trčkovy pěchoty, až se dozví, že jejich oblíbený velitel byl zavražděn.“

Plukovník Gordon na chebském hradě osaměl. Stál nad třemi zavražděnými bývalými veliteli a také bývalými přáteli v prazvláštním tichu.

Kolikrát jsme se společně zpili do němoty, hledali zapomnění a snažili se zbavit krutých vzpomínek na pohled do očí těch, které jsme jako vojáci museli zabít? Byli jsme pak jako velitelé více vinní, když na naše rozkazy umírali mladí nadšení vojáci, toužící po vítězství?

Gordon bezděčně zavrtěl hlavou. Ve válce se nikdo nepátá, můžeš pouze vyhrát, nebo zemřít. Slyšitelně povzdechl. Vtíravé myšlenky se mu honily hlavou a nebyl schopen je zaplašit.

A je vůbec ještě nutné vraždit nic netušícího vévodu a dnes už bezbrannou lidskou trosku bez naděje na jakoukoliv pomoc? Gordon znova zavrtěl hlavou. Butler nezná slitování, dodrží naši dohodu, splní příkaz a nebude mít žádné zábrany. Nikoho z nás nenapadlo, že by možná bylo lepší naložit ubožáka Valdštejna do kočáru a poslat ho císaři jako živou kořist. Je pozdě. A císař Ferdinand jistě ocení provedení vlastního rozhodnutí, i když neproběhl řádný vojenský soud. Určitě ví, proč se rozhodl jednou provždy zbavit svého nejlepšího velitele. Plukovník Gordon ani jeho dva společníci Leslie a Butler toho dne, kdy touha po krvi a pomsta vedla jejich odhodlání vraždit, netušili, že v pozadí všeho dění a císařova rozhodnutí je udavačský dopis muže, kterého by nikdo nepodezříval, protože vždy stál věrně po boku svého přítele a velitele. Muže, který se zalykal závistí vůči Valdštejnově šťastné hvězdě, a každé jeho vítězství, majetek a sláva ho vedly k jednomu cíli. Zbavit se vévody, zbavit se přítele za všechno, co dokázal, zatímco on pouze strádal ve stínu úspěšného bezohledného muže.

Došlo by ke třem zákeřným vraždám a schylovalo by se ke čtvrté, stejně zákeřné a pomstychtivé, kdyby kdokoliv

z odhodlaných vrahů pouze tušil, kdo a co bylo příčinou konečného císařova rozhodnutí?

Tušil císař míru závisti, která nakonec musela dříve odaného vévodu usmrtit? Tušil vévoda Valdštejn, kolik nezávisti ho přivedlo k rozsudku smrti?

Frýdlantský vévoda Valdštejn toho osudového večera nevěděl a netušil vůbec nic. Trápily ho nesnesitelné bolesti nohou, celé jeho tělo jako by šířila neznámá vnitřní síla.

Snažil se usnout, ale nedařilo se, přestože na jeho příkaz byl všude kolem Pachelbelovského domu klid. Městská stráž dokonce odháněla i potulné psy, aby štěkotem nerušili vévodův klidný spánek a během dne nezhoršovali jeho špatnou náladu a nervozitu. Ulice byly na vévodův příkaz vystlané slámou, aby k němu nedolehl sebemenší lomoz kol projíždějících povozů, obzvláště po ránu, kdy se mu konečně podařilo překonat bolesti a usnout.

Valdštejn sebou neklidně házel na pohodlném loži a čekal, jestli zabere lék proti bolesti. Třeba se mu právě dnes podaří usnout před půlnocí, přestože se teprve blížila jedenáctá hodina.

„Mlčte a táhněte po svých!“ rozkřikl se Geraldin na městskou stráž dohlížející na klidnou noc vévody Valdštejna.

Muži zůstali stát jako zkamenělí. Nepoznali hned důstojníka, který se najednou vynořil ze tmy, netušili, co se děje, a navíc se za Geraldinem vynořila skupina dragounů s tasenými zbraněmi.

Oněmělá stráž mohla pouze přihlížet, jak dragouni obklíčili dům a beze slova obsadili všechny východy.

„A teď do akce!“ přikázal Butler tlumeně, ale rázně Deverouxovi, muži, který věděl přesně, co je jeho úkolem. Za

sebou své dragouny, před sebou u vchodu do domu vojenskou hlídku strážící svého generála. Deveroux nezaváhal. Potyčka se stráží netrvala dlouho a muži vzápětí leželi pod schody s krvácejícími ranami.

„K čertu!“ vyjelo z Deveroux. „Zlomil jsem si o hrud toho ubožáka kord!“ Praštil se zbraní do rohu, bez váhání vytrhl z rukou nejbližšího vojáka partyzánu a v čele všech se hnul po schodech do patra. Netušil přesně, ve kterém pokoji odpočívá jeho budoucí oběť, ale dvě pážata u jedněch z dveří mu v okamžiku napověděla. Bez jediného slova varování jedno probodl, druhé odhodil stranou.

Vévoda Valdštejn nespál. Trýznivé bolesti jako by se dnes nechtěly utiшит. Přesto ležel bez hnutí a myslel na dnešní společné posezení svých důstojníků. Těch, kteří mu zůstali věrní, i těch, o kterých už tolikrát pochyboval. Dohodnou se? Dočkám se zítra nové přísahy věrnosti od Butlera, Gordona a Leslieho? Přece mě nezradí, po všem, co jsme spolu prožili, prošli tolika vyhranými bitvami. Jak jen teď mohou váhat? Copak nechápu, že i císař může ve svém rozhodnutí chybovat, že mylně posoudil situaci na základě vylhaných informací zrádců?

Tok vévodových myšlenek přerušil lomoz z chodby.

Co se děje? Otevřel oči, zvedl hlavu z polštáře a místností spoře osvětlenou pouhými třemi svíčkami se zahleděl ke dveřím.

Uslyšel tlumený sten, pak zvuk, jako by něco spadlo na zem. Ani ve snu by ho nenapadlo, že právě bylo zavražděno jedno z jeho pážat, a to jen proto, že stráží klid v jeho ložnici.

Posadil se, odhodil příkrývku a pokusil se postavit na bolavé nohy. Sykl bolestí, ale stál. S námahou udělal první kroky, ale k dalším už sílu nenašel. Hluk za dveřmi se stup-

ňoval, a když se náhle rozrazily, s nepochopením hleděl do tváře kapitána Deveroux.

Valdštejn se zamračil.

„Co ty tu děláš?“ vyjelo z něho vztekle. „A vědí moji nejvyšší důstojníci, že ses vlámal do mé ložnice?“ Zarazil se. Myšlenky mu ale proudily hlavou rychleji než blesky v bouři.

Šestice jistě sedí u dobrého jídla a pití a nemá potuchy, co se děje ve městě. Jako vždy se zpili do němoty a nemají své podřízené pod kontrolou.

Proboha! Najednou pochopil fanatický pohled, zarudlé oči a pohled vraha. Jenže bylo pozdě. Deveroux se zarazil pouze na krátký okamžik, když před sebou uviděl bezmocného vyjeveného muže v noční košili. Pouze na krátký okamžik zaváhal, pak si ale dodal odvalu a vykřikl: „Ty křivopřísežná stará rebelantská bestie, ty zrádce!“

Šokovaný vévoda Valdštejn lehce zvedl ruku, jako by chtěl bezděčně zastavit prudký pohyb Deverouxovy zbraně, zarazit ostří partyzány, které mu vzápětí pronikalo do hrudi.

Pocítil ostrou bolest, klesl na kolena.

Ve stejném okamžiku ale ucítil, že se ostří zbraně zastavilo, že narazilo na něco neproniknutelného v jeho vyhublé hrudi. A v té chvíli pochopil, že se vražedná zbraň zarazila o jeho zkamenělé srdce.

Milostivý Bože! vykřikl v duchu.

Ve chvíli mé smrti mi dej šanci poznat, kdy se mé srdce začalo měnit v kámen a jak mohl hvězdopřevodce Jan Kepler vědět, že právě v tyto dny zúčtují se svým osudem. Opravdu to byly hvězdy, které mi ukazovaly cestu a předurčily dobré i zlé, co mě na cestě životem potkalo? Proč jsem je tedy více neposlouchal a neuvědomil si vlastní chyby, které mě přivedly až k této prokleté hodině?

Vévoda Valdštejn si přestal klást otázky, protože se propadl do milostivého bezvědomí, a to ho vrátilo do doby před dvaceti šesti lety, kdy jeho zlomené srdce dostalo první rány od života. Byl to čas, kdy ještě dokázal milovat, ale bolest ze ztrát byla tak silná, že se zatvrdil a přísahal, že už nikdy nechce projevit slabost lásky, aby už nikdy nemusel trpět.

ČÁST I.

VALDŠTEJN
A LUKRÉCIE

MANŽELSTVÍ Z LÁSKY,
VÉVODOVO PŮSOBENÍ
NA MORAVĚ

KAPITOLA 1

O 26 LET DŘÍVE, OLOMOUC,
POLOVINA PROSINCE ROKU 1608

„Pane pátere,“ mladý šlechtic Albrecht Václav Eusebius z rodu Valdštejnů lehce sklonil hlavu a srazil před vážným představitelem olomouckých jezuitů paty. „Tvé pozvání znělo naléhavě, jsem tedy zde, přestože mám pořád co dělat u dvora arciknížete Matyáše. O co se jedná?“

Páter olomouckých jezuitů Vít Pachta se na mladíka zahleděl se zalíbením, ale bylo vidět, že najednou neví, jak začít hovor. Chtěl být opatrný, aby netrpělivě vyhlížejícího muže hned neodradil od svých záměrů. Promnul si bradu a ukázal Valdštejnovi, aby se posadil.

„Najíme se,“ pokynul jednomu ze dvou přítomných bratrů, aby přinesl předem připravené jídlo.

Mladý muž pátravě přimhouřil oči. Co po mně může chtít představitel církve? Podíval se tázavě i na svého společníka Karla ze Žerotína, ale ten mlčel.

„Dobrá,“ odložil zbraň a klobouk, a protože byl hladový, uvolněně se posadil ke stolu.

„Ty víš, Albrechte, že s tvým otcem, matkou a celým rodem Valdštejnů jsme vždy měli velmi dobré vztahy. Proto nám záleží na tvém osudu. Jsi jeden z mála potomků, o kterém se začíná mluvit a který bude mít brzy velký vliv.“

„Otče...“ sebevědomý mladík sklonil hlavu a ztichl. Nechtěl, aby páter z výrazu jeho tváře poznal, jak moc je mu nepříjemné každé slovo o milované matce a otci, který pro něho byl vším. Copak to někoho zajímá? Bolest mu vystřelila z hrudi do krku a nebyl už schopen promluvit. Dva bratři našťestí začali nosit na stůl a při vůni lákavé večeře páter na chvíli možná i zapomněl, proč si šlechtice pozval. Alespoň mladíkovi to tak připadlo a i on si rychle nacpal do úst kus skopové pečeně, silně vonící po tymiánu. Ale bolestnou vzpomínku na matku nemohl zajíst ani utopit v lahodném víně. Zlobil se na sebe. Zlobil se na své měkké srdce, které ho při vzpomínce na matku vždy zradilo. Tehdy se zapřísahal, že už nikdy, nikdy nechce a nebude milovat žádnou ženu, protože je to bolestná slabost, která by mu bránila v životě, jaký chtěl vést. Žádná láska, ale boj! Válčit a vyhrávat za každou cenu, nepodávat se slabostem, ale naopak tvrdou rukou vést své vojáky k vítězství. Nevyjednávat s nepřítelem! Copak se mnou tehdy někdo vyjednával? Ptal se mě někdo, co chci a co cítím, když matka v deseti letech odešla na věčnost? Všechno dobré mě tehdy v den její smrti opustilo. Byla to jediná milující náruč, bezpečí a domov.

Bolest se znova vynořila tak silně, že mladík nedokázal ani polknout. A otec? Vybavil se mu náhle zmatený nemocný muž, bezradný bez manželky Markéty Smiřické, kterou miloval a bez níž nebyl schopen dál žít. Všichni ji milovali a její předčasná smrt otřásla celou rodinou.

A laskavý otec za rok a půl odešel za zemřelou manželkou a nechal nás, osiřelé děti bez péče rodičů, v rukou chladných a vypočítavých poručníků. To dělá s lidmi láska? Pak já nikdy milovat nechci a nebudu, to raději ať mi srdce ztverdne na kámen. Nechci si nechat ubližovat.

„Nechutná ti, Albrechte?“ přerušil tok vzpomínek mladého šlechtice mírný hlas pátera Pachty.

„To ne, otče,“ Valdštejn si několikrát chraptivě odkašlal, aby vůbec mohl promluvit. „Jen jsem se zamyslel, a přiznám se, jsem zvědavý na účel mé dnešní návštěvy. Jak jistě víš, jsem v Matyášových službách jako komoří a ten post vyžaduje neustálou službu a hodně cestování. Také se mluví o válce a já nemohu zastírat, že v boji vidím vlastní cestu k významným příležitostem a postavení v armádě. Mým cílem je vyznamenat se v boji.“

„Vím, jak moc ti záleží na vojenské kariéře,“ páter pokýval moudře hlavou. „Už před dvěma roky jsi byl jmenován plukovníkem stavovského vojska a jistě dosáhneš nejvyšších cílů, ale právě proto potřebuješ oporu.“

Valdštejn se na pátera tázavě zahleděl. „Nerozumím, otče, o čem mluvíš. Jsem snad špatným křesťanem, když jsem do tvých vlastních rukou před lety složil slib vyznání ze své katolické víry?“

„A právě proto jsi dnes zde. Ty, bohabojný mladý šlechtic se slibnou budoucností, kterému chybí pouze jediné.“ Páter se odmlčel, Albrecht se zamračil a vyčkával. Tušil, že chytrý a vypočítavý muž na něho něco ušil, jen ho vůbec nenapadlo, co by to mohlo být.

„Chybí ti statky, bohatství a majetek, který by upevnil tvé postavení nejen v armádě, ale především mezi vlivnou šlechtou na Moravě, v Čechách, ale i u dvora.“

Valdštejn se zamračil ještě více. Dobře věděl, co je jeho slabá stránka, ale byl odhodlaný vydobýt si v boji nejen postavení, ale také majetek a slávu. Jiný způsob ho nenapadl.

„Přemýšlej,“ usmál se páter a nechal mladíkovi dolít pohár. „Je přece i jiná cesta k majetku, velmi snadná, a tu já ti dnes nabízím. Týká se výhodného sňatku s majetnou vdovou. Výhodného nejen pro tebe, ale i pro možnou nevěstu.“

„A pro tebe, otče?“ neovládl se Valdštejn a měl co dělat, aby se neušklíbl.

„Jistěže i pro církev svatou,“ rozhodil jezuita rukama. „Už nemůžeme nic nechat náhodě. Majetek a panství šlechtičny Lukrécie Nekšové z Landeka je natolik rozsáhlé, že nemůžeme připustit jiného možného ženicha než katolíka. Poučili jsme se. Její bývalý manžel Arkleb z Víckova byl nekompromisní evangelík a ty dobře víš, že prostý lid se snaží zachovávat víru svých pánů, aby se jim zavděčil. Naše – i tvá! – církev potřebuje, aby se poddaní na panství, které mladá vdova zdělila, obrátili k té správné víře.“

Potřebujete rozšířit své stádo, nenechat si uniknout jedinou duši k vlastnímu prospěchu, pomyslel si mladý muž, ale konečně se usmál. „Otče, já se ale ženit nemíním, přestože tvým cílům rozumím.“

„Pak ti ale unikne možnost vlastnit rozsáhlé panství kolem Hostýnských vrchů a stát se také pánem celého nekšovského majetku. Mladá vdova je dědičkou Lukova, Rymic, vsetínského panství a potřebuje vhodného manžela. A dokážeš si představit, kolik se kolem ní rojí ziskuchtivých ženichů? Dlouho nebyla na Moravě k mání tak vhodná nevěsta z váženého šlechtického rodu s takovým majetkem.“ Páter se na chvíli odmlčel a pohledem visel na zamyšlené tváři ctižádostivého mladíka. „A jestli chceš znát naše záměry, tak věz, že já udělám všechno proto, aby nám tato zbožná paní se svými poddanými znovu neunikla a kvůli nevhodnému manželovi se nedostala pod vliv jiné než naší pravé víry.“

„Tomu, otče, opravdu věřím.“ Albrecht z Valdštejna se tentokrát ušklíbnutí už neubráníl. „Promyslím si tvoji nabídku,“ pokrčil mírně rameny.

„Přemýšlej rychle, není čas. S paní Lukrécie jsem již mluvil, ale co my víme, kdo všechno má stejné zájmy. Vydej se neprodleně na cestu za svojí budoucí manželkou a začni se jí dvořit, jak velí slušnost šlechtice. Pořád ještě pobývá na Lukově.“

Albrechte,“ jezuita se k mladíkovi naklonil, „dej na mé doporučení a jednej rychle, ať nepropásneš svoji šanci, která se v budoucnu nemusí už nikdy opakovat.“

DRUHÝ DEN BRZY RÁNO

„Otec Pachta má ve všem pravdu, drahý švagře,“ odvážil se na zamračeného a zamyšleného přítele promluvit Karel starší ze Žerotína, když jim štolbové přiváděli z maštali odpočínuté koně k cestě do Bratislavy.

„Jak víš, o čem přemýšlím?“ zavrčel Albrecht, ale zadíval se na manžela své sestry Kateřiny Anny s potutelným pousmáním. „Takže i ty bys mi doporučoval sňatek se starou ošklivou vdovou? A tos včera mlčel jako zařezaný, ani jsi páterovi horlivě nepřikyvoval, jen ses cpal dobrým jídlem.“

„Protože tě znám,“ rozesmál se Karel. „Kdybych cokoliv řekl, rozčílil by ses a hned bys všechny návrhy odmítl. Vždyť ty si potřebuješ každou věc nejprve v klidu promyslet, zvážit pro a proti. Kdybych dal na tvé první vznětlivé reakce a vzteklá slova, nikdy bych se s tebou nedomluvil.“

„Takže po ránu jsem podle tebe hovorům o ženitbě přístupnější?“ Tentokrát se rozesmál i Valdštejn. Měl svého švagra Karla ze Žerotína rád, protože ten s ním dokázal mluvit tak, jak potřeboval, a hlavně věděl, co ho dokáže rozčílit.

„Nikdo tě přece do ničeho nenutí a rozhodnutí je pouze na tobě,“ taktizoval Karel. „Já jezuitům rozumím. Každý bojuje o své zájmy a církev zvlášť. Ale mně jde i o tebe. Zním tvoji povahu, touhu po postavení a moci. Rozumím tvým plánům na získání hodnosti v armádě. Proč bys tedy

neměl přijmout jeden z výhodných prostředků, který se ti nabízí jako cesta ke tvým vlastním cílům?“ Karel ze Žerotína musel hovor přerušit. Dvojice se vyšvihla do sedel a Valdštejn vydal pokyn k odjezdu i celému doprovodu.

„Znáš ji?“ zeptal se nečekaně Valdštejn, když už vyjížděli z Olomouce.

„Jistěže ji znám, vždyť tvoje sestra a moje manželka Kateřina se s ní přátelí a i ty ses s ní v minulosti setkal, jenže si to očividně nepamatuješ. Ženy tě nezajímají a na všech setkáních se soustředíš pouze na své zájmy a navazování přátelství s vlivnými muži. No a sňatek s Lukrécieí by ti, milý švagře, mnohé usnadnil. Získal bys ve společnosti daleko lepší postavení. I když pocházíš ze starobylého šlechtického rodu, majetek a velikost panství hraje velkou roli, to přece dobře víš.“

„Jaká je?“

„Myslel jsem, že pokud by ses s ní oženil, nepůjde ti o náklonnost, ale hlavně o majetek a vliv.“

„To jistě. Ale žít po boku ošklivé staré ženy? To si nezasloužím a ona taky ne. Pokud jsme se v minulosti letmo setkali, jistě mě nezaujala.“

„Spíše ses na ni díval jako na vdanou ženu. Je vdovou teprve dva měsíce. Její manžel zemřel nečekaně koncem října ve věku pouhých sedmačtyřiceti let a páter Pachta má pravdu, mluví se o ní jako o bohaté katolické nevěště. A něco ti, švagře, povím,“ Karel ze Žerotína se tentokrát zatvářil velmi vážně a zvýšil patričně hlas, aby ho Albrecht přes zvuk kopyt koní dobře slyšel, „jestli si necháš ujít takovou příležitost, pak jsi blázen.“

„A řekneš mi konečně, jaká je?“ vyjelo z mladíka zlostně.

„Byla o dvacet let mladší než její zesnulý manžel, takže žádná stařena. Je přinejmenším ve tvém věku, možná o rok starší, a je velmi půvabná.“ Karel se na chvíli za-

myslel. „Je taková křehká, a pokud vím, Kateřina naznačila, že čas od času churaví. Je prý slabá na plíce.“ „No, tak to si budeme rozumět,“ rozesmál se znovu Albrecht, přestože mu do smíchu moc nebylo. I jeho nemoc se čas od času zákeřně vracela a pak se zase zklidnila. Uherská nákaza ho trápila od prvního záchvatu hned po návratu z Uher do Čech v roce 1604 po protitureckém tažení, jenže lékaři si s ní nevěděli rady. Ale Albrecht se až teď dozvěděl, že je to trest za nevázaný prostopášný život s děvkami, které se pohybují kolem každého vojska a nemoc roznáší. Ale také znal mnoho mužů a velitelů, dokonce i šlechticů a samotného císaře, o kterých se šušovalo, že se touto odpornou nemocí nakazili a ztrpčují jim život. Co naplat, s chorobou žijí jiní, budu se s ní potýkat i já, pomyslel si hořce.

„Rozumět si s ní nemusíš,“ pohodil Karel rameny. „Dopomůže ti k tvým vlastním záměrům. Ale pokud byste v sobě našli zalíbení, tak jako já ve tvé sestře Kateřině, věř mi, že to je největší dar.“

„Jenže oslabuje muže, brání mu v postupu a v kariéře. To já nemohu dopustit,“ namítl Albrecht, ale zároveň věděl, že jak jezuita, tak švagr mají pravdu. Nemusí Lukrécii milovat, ale záruka vážnosti a snadnějšího úspěchu a vidina vysvobození z podřadného postavení ho už teď lákaly. „Možná na jaře bude vhodná doba k seznámení,“ zapřemýšlel polohlasem.

„To bude pozdě. Copak jsi nepochopil, kolik ženichů touží po zbožné a bohaté nevěstě?“

Albrecht se rozesmál. „Hlavně jsem pochopil, kolik dohazovačů vidí v mém sňatku s Lukrécie vlastní prospěch.“

KAPITOLA 2

KONEC ROKU 1608

„Jsem tak ráda, že se počasí umoudřilo a mohli jste přijet k nám na Lukov,“ jásala Lukrécie, když objala Kateřinu, přítelkyni, které jediné se konečně mohla svěřit se svými starostmi a obavami.

„No, cesty jsou zaváté, nasněžilo, ale projet se dá,“ Kateřina setřásala sněhové vločky z teplé pláštěnky podšité liščí kožešinou. „Už dorazil i můj bratr?“ Předstírala při otázce nezájem, ale přitom ji nic jiného než první dojmy ze setkání možných budoucích manželů nezajímalo. Vždyť proč by se jinak trmáceli v tom nečase, kdyby nešlo o namlouvání Lukrécie s Albrechtem?

„Zatím ne.“ Lukrécie se pokusila o lhostejnou odpověď, ale když se jí Kateřina zahleděla do tváře, usmála se. „Jsi, moje milá, celá napjatá, ale ta nedočkavost ti alespoň vykouzlila na tváři ruměnc. Vypadáš nádherně.“

„Divíš se? Všichni mi tvrdíte, že Albrecht z Valdštejna je pro mě tím nejlepším nápadníkem, otec Pachta na našem sňatku doslova trvá, a na můj názor se nikdo neptá.“

„Zeptají se, až se setkáte,“ namítla Kateřina, ale Lukrécie nesouhlasně zavrtěla hlavou.

„Copak někomu záleží na tom, co si já myslím a co bych chtěla?“

„Mně ano,“ Kateřina zvažněla.

„Možná, ale stejně budou všichni trvat na tom, abych se provdala za toho, koho mi vyberou, tak jako to bylo u mého zesnulého manžela Arkleba. Taky se mě nikdo neptal. V sedmnácti mě provdali, protože otec usoudil, že spojení našich majetků a sousedících panství je výhodné pro oba rody. Ani mu nevadilo, že Arkleb má jiné modlitební knihy, že je evangelík. Naštěstí byl život s ním pro mě snesitelný, což se nedá říct o olomouckých jezuitách. Ti dávali svoji nenávisť k víře mého manžela otevřeně najevo. A dnes?“ Lukrécie se na cestě do velké síně odmlčela.

„Dnes budou hlídat, aby se k tobě před Albrechtem nedostal nikdo jiný a neohrozil jejich vliv na tvém rozsáhlém panství. To je jisté.“ Kateřina shodila kožešinový plášť. V síni bylo příjemné teplo. Plápolající oheň naplnil místnost mihotavým světlem a prostřený stůl vytvořil pocit útulnosti.

„Barva šatů ti moc sluší,“ povzbuzovala přítelkyni. „A víš co, zapomeň na všechno kolem tvých námluv. Vypadáš tak hezky,“ chytila Lukrécii za ruce a měla pravdu. Dušnost, kterou Lukrécie většinou na jaře a na podzim trpěla, alespoň v těchto dnech polevila. Tmavě rudé sametové šaty s velkým výstřihem jí dodávaly na půvabu a složitý zapletený účes s loknou sahající přes štíhlé hrdlo až do výstřihu zjemnil mírně působící duchaplnou tvář.

Důvěrný hovor vzápětí přerušil šum hlasů ode dveří. Komoří ohlásil příchod šlechtyce Albrechta z Valdštejna. Lukrécie zrůžověla a sklonila hlavu. Opravdu právě vešel muž, kterého mi všichni dohazují jako budoucího manžela? A mám jinou možnost? Mohu se vzepřít přání svého duchovního otce a doporučení přátel?

Když znova zvedla pohled, Kateřina už vedle ní nestála. Rozběhla se naproti bratrovi, a protože se zase tak často nevidali, hned zabředli do živého hovoru.

Lukrécie se zájmem sledovala přitažlivého mladíka. Jak je jiný než můj klidný a rozšafný zemřelý manžel, ne-

ubránila se prvním pocitům a musela se přiznat, že ji pohledný a elegantní kavalír na první pohled zaujal. V dobře padnoucím černém oblečení podle poslední módy vypadá skutečně jako pravý šlechtic. Do obličeje mu pořádně neviděla, ale černé husté vlasy vlnící se na širokém bílém límci ji doslova okouzly. Chtěl by mě tak pohledný mladík a šlechtic, kdybych nebyla dobrou partií, bohatou majetnou vdovou? Jistě by se na mě ani nepodíval, znejistěla Lukrécie a znova sklonila hlavu. Nechtěla, aby poznal, že si ho zvědavě prohlíží. Jak smutné! Jak ponižující!

Vzápětí strnula. Kateřina a její bratr najednou stáli přímo před ní. Zahleděla se na mladého muže a přestala vnímat Kateřinino štěbetání.

Neviděla pečlivě upravené vousy, pouze tmavé oči, vážné a pátrající v její tváři. Byly tak netrpělivé a zvědavé!

A pak Lukrécie na Albrechtově hrudi zřetelně viděla, dokonce i uslyšela hluboké úlevné vydechnutí a vzápětí vydechla i ona sama. Teď už věděla, že nechá mladého nápadníka, aby se jí podle všech zvyklostí dvořil.

POZDĚJI VEČER

„Tak co říkáš, drahá Lukrécie, zamlouval by se ti Albrecht jako manžel?“ Kateřina vzala zarůžovělou dívku za paži a vedla ji do tichého koutu, dál od hlučících hostů, aby si mohly v klidu popovídat. Po pravdě, Kateřina byla velmi zvědavá na první dojmy možné budoucí švagrové.

„Albrecht je velmi přitažlivý a sebevědomý mladík,“ musela souhlasit Lukrécie. „Jenže pochybnosti, že mu jde jen o můj majetek, mi brání nechat se unést sladkými řečmi. Dokážu si představit, jaký zájem mezi svobodnými šlechtičkami musí vyvolávat jeho přítomnost v každé společnosti,